

Hollola

Lapsi-
parlamentti
18.10.2023

Aluksi

Lapsiparlamentti järjestettiin Hollolan pääkirjaston tapahtumatorilla 18.10.2023. Tilaisuuteen oli kutsuttu koulujen oppilaskunnat sekä kuntapäätäjiä keskustelemaan yhdessä koulumatkaturvallisuuden edistämisestä Hollolan kunnassa. Mukaan ilmoittautui 65 oppilasta 1. - 6. luokilta; Pyhäniemen, Salpakankaan, Heinsuon, Tiilikankaan, Paimelan, Herralan, Nostavan, Kalliolan ja Hämeenkosken koulut.

Tapahtuman avasi pelastuslaitoksen koulutussuunnittelija, joka puheenvuorossaan toi esiin muun muassa niitä tärkeitä huomioita, joita meistä jokainen voi itse tehdä parantaakseen liikenneturvallisuutta omassa arjessaan.

Ennakkotehtävänä oppilaat olivat valmistelleet esityksiä Liikenneturvan vaaranpaikkakartoituksen pohjalta: <https://www.liikenneturva.fi/opetusmateriaalit/koulureitin-vaaranpaikkakartoitus/#71c28beb>. Esityksissä tuotiin ansiokkaasti ja monipuolisesti esiin millaisia vaaranpaikkoja lapset koulumatkoillaan kohtaavat ja pohdittiin millaisin keinoin turvallisuutta voitaisiin yhdessä lisätä. Ratkaisuihin tarkasteltiin niin **omaa toimintaa, ympäristöä** kuin **muita tiellä liikkuja**.

Tässä tilaisuuden yhteenvedossa lasten esitysten (esim. videot ja diasarjat) sisällöt on koottu yhteen ja taulukoitu niissä toistuneiden teemojen mukaisesti (diat 4-9).

- **Diat 4-6 sisältävät vaaranpaikkakartoituksessa esiin nostettuja havaintoja ja ongelmia, joista lapset esityksissään kertoivat.**
- **Diat 7-9 sisältävät lasten esittämiä ratkaisuja ja ideoita havaitsemiinsa ongelmakohtiin.**
- **Dioille 10-11 kootaan millä tavoin kunnassa voidaan vastata näihin lasten esittämiin huomioihin liikenneturvallisuuden edistämiseksi Hollolassa.**

Tilaisuuden päätti parlamenttigallup, jossa osallistujia pyydettiin vastaamaan kättään nostamalla esitettyihin kyllä/ei -kysymyksiin. Vastausjakautamaa gallupkysymyksiin on havainnollistettu dioissa 12-16.

Ohjelma

LAPSI- PARLAMENTTI 18.10.2023

MILLAINEN ON TURVALLINEN KOULUTIE?

Koululaiset ja päättäjät kokoontuvat
keskustelemaan yhdessä
koulumatkaturvallisuuden
edistämisestä Hollolassa
18.10.2023.

Hollola

9:00

5 min

TERVETULOA

10 min

Alkusanat – Päijät-Hämeen pelastuslaitos / Mari Ukkonen

60 min

Oppilaiden esitykset → Kommenttipuheenvuorot

Hämeenkosken -, Pyhäniemen -, Paimelan -, Heinsuon -,
Kalliolan -, Tiilikankaan -, Salpakankaan -, Herralan - ja Nostavan
koulut

15 min

Yhteenveto ja loppusanat

10:30

Hollola

Havaintoja ja ongelmia

	HÄMEENKOSKI	PYHÄNIEMI	HEINSUO
HUONO NÄKYVYYS	Kouluun johtava suojatie (mäki). Keskustien ja Pätiläntien risteys.	Museon kulman mutkassa voivat autot yllättää.	Risteykset, joista ei näy mutkaan (esim. Tiilipuistontien ja Tervatien risteys).
TEIDEN KUNTO	Tien 12 piennar kapea ja vaarallinen.		Kuoppia, reikiä tien päällysteessä.
MÄET JA NIIDEN PÄÄLLYSTEET		Koululta lähtevä jyrkkä mäki.	Hiekkamäet vaarallisia pyöräilijöille.
VAARALLINEN TIENYLITYS TAI MUU VAARAN PAIKKA	Kouluun johtavan suojatien maali + merkki kulunut. Tie 12 vaarallinen > osa tulee pyörän sijaan taksilla ylityspaikkojen puutteen vuoksi. Moni auto ohittaa koulun kovaa vauhtia.	Tehty kysely, jossa mainittiin yli 30 vaarallista paikkaa.	Autoilijat eivät hidasta ennen suojatietä (esim. Soramäessä).
LIIKENNETÄ VÄLITUNTIALUEELLA	Pyörien säilytys kaukana tuloväylältä > sääntöjen vastaisesti moni ajaa pyörällä telineille. Eskarin puolen hakualue välituntialueella.	Koulun pihassa liikkuu busseja ja muuta liikennettä. 	
KULJETUSOPPILAAT	Turvavyön käyttö. Omalla paikalla olo.	86 kuljetusoppilasta. Pisin matka 17,6 km.	
LIIKENNESÄÄNNÖT 	Kaikki eivät käytä kypärää.		Mopoilijat pyöräilijöille/kävelijöille tarkoitettulla tiellä. Pelleily keskellä tietä (keuliminen ja ilman käsiä ajaminen). Äkkijarrutukset, kun muita takana. Punaisia päin ajaminen. Ei käytä...

Havaintoja ja ongelmia

	KALLIOLA	TIILIKANGAS	SALPAKANGAS
HUONO NÄKYVYYS	Suvikuja-Rajaharjuntien risteys, jossa autot eivät näe pyöräilijöitä tai kävelijöitä puskien takia ja liikenne on aamulla tiheää. Ylipäätensä Kalliolan ja erityisesti Suvikujan risteykset ovat täynnä puskia.		Kuntotien pihaliikenne > autoilijan voi olla vaikea havaita kovaa tulevia pyöräilijöitä puskien ja puiden takaa. Kuntotien pihaliikenne vaarallinen etenkin pyöräilijöille.
VAARALLINEN TIENYLITYS TAI MUU VAARALLINEN KOHTA	Tuhkamäki, jossa autot ja pyörät ajavat kovaa ja vaikeuttavat huomattavasti kävelijöiden kulkua. Kalliolanpeltotie, jossa autot ajavat kovaa. Autot ajavat todella lujaa. > Vaaniantie, Suvikuja ja Kuoppamäen tie.	Oikaistaan juosten suojatie ohittaen. Käytetään vaarallista oikopolkua. Tiilikankaantien rekkaralli.	Koulurinteentieltä saavuttaessa oppilaat kulkevat oikoreittiä, sillä oikea reitti kiertää > reitti kulkee autotien yli ohittaen suojatien. Tiellä vilkasta autoliikennettä etenkin aamuisin ja iltapäivisin.
LIIKENNESÄÄNNÖT		Jalankulkijat ja pyöräilijät eivät huomioi toisiaan samalla kulkuväylällä.	

Havaintoja ja ongelmia

	PAIMELA	HERRALA	NOSTAVA
HUONO NÄKYVYYS	Tie on kapea ja pimeä.	 Katuvalot puuttuvat melkein kaikilta koululaisilta koulumatkalta.	Kauppilanrinteellä kävely autotien reunassa ja huono näkyvyys. Tikkakalliontien risteyksessä, Kivipirtintiellä, Hippoharjuntiellä. > tien reunassa korkea kuusiaita, ei näkyvyyttä.
TEIDEN KUNTO		Hiekkatiellä isoa soraa, jossa hankala pyöräillä.	Tikkakalliontie on vaarallinen ja erittäin huonossa kunnossa.
MÄET JA NIIDEN PÄÄLLYSTEET			Mäki jossa vauhti kasvaa ja tulee mutka.
VAARALLINEN TIENYLITYS TAI MUU VAARALLINEN KOHTA	Koulun luona ei ole suojatietä. Kapea piennar.	Koulumatkalla ei erillistä kävely- tai pyörätietä.	Kivipirtintiellä ei ole suojatietä eikä liikennemerkkiä ja huono näkyvyys. Hippoharjuntiellä ei ole suojatietä. Nostavantiellä autot ajavat ylinopeutta, eivät pysähdy suojatielle. Ennen Tikkakalliontietä koululta tullessa on yksityistie ilman liikennemerkkiä, sieltä voi ajaa auto päälle.
KULJETUSOPPILAAT	Kysely vanhemmille: Koulukyyti ohittaa kävelijät ja pyöräilijät liian läheltä.		 Koulutaksit ajavat liian lujaa, kuski ei odota että turvavyön saa kiinni.
LIIKENNESÄÄNNÖT	Kysely vanhemmille: Bussi ajaa liian kovaa.		Jalkakäytävillä ajetaan mopoilla ja mönkäreillä kovaa.
MUU VAARANPAIKKA		Maaseudulla petoeläimiä. Koulun pihan kaivoin kannet saa irti. Uudet syvät ojat kaivettu.	

Ratkaisuja ja ideoita

	HÄMEENKOSKI	HEINSUO
HUONO NÄKYVYYS	Heijastimen käyttö.	Liikennepeilit risteyskohtiin. Puskia karsittaisiin. Käyttämällä heijastimia.
TEIDEN KUNTO		Kuoppaiset tiet paikattaisiin. Väistelemällä kuoppia.
MÄET JA NIIDEN PÄÄLLYSTEET		Hiekkamäet asfaltoitaisiin.
SUOJATIE, VAARALLINEN TIENYLITYS	Koululle johtavan suojatiemerkin kunnostaminen ja hidaste. Alikulku tien 12 ali.	Suojateiden eteen tietöyssyt. Vaarallisten kohtien kiertäminen. Katsoo vasemmalle ja oikealle. Tien ylittäminen rauhallisesti. Väistelemällä autoja.
KULJETUSOPPILAAT	Turvavyön käyttö. Kertoo opettajalle tai vanhemmalle, jos havaitsee laiminlyöntejä	
LIIKENNESÄÄNNÖT	Suojatietä ylittäessä pitää pysähtyä, muistaa katsoa ja kuunnella, tuleeko autoja. Pyörä pitäisi taluttaa suojatien yli.	Mopoilijoiden valvontaa voisi parantaa (kamerat ja ratsiat). Noudattamalla liikennesääntöjä.

Ratkaisuja ja ideoita

	KALLIOLA	TIILIKANGAS	SALPAKANGAS
HUONO NÄKYVYYS	Puskia ja puita pois kulmista, joiden toiselle puolelle ei näe. > Rätikönmäki, Suvikuja, Rajaharjuntien risteys ja Metsänneidontie		Puskien harvennus. Riittävät liikennemerkkit
SUOJATIE, VAARALLINEN TIENYLLITYS	Varoitusmerkit esim. suojateistä ja lapsista > Kuoppamäentie, Rajaharjuntie, Kallio lanpeltotie Liikennevaloja risteysiin. > Vesikansantie Hidastetöyssyjä lisää. > Suvikuja, Kukkilan ja risteys	Katsotaan molempiin suuntiin ja ylitetään tie rauhallisesti kävellen.	Reittien uudelleen suunnittelu (uusi jalkakäytävä). Lisää suojateitätien ylityksiin. Riittävät liikenne merkit.
LIIKENNESÄÄNNÖT	Autot ajavat todella lujaa. > Vaaniantie, Suvikuja ja Kuoppamäentie.	Tiilikankaalla osataan: kuljetaan tien reunassa ja huomioidaan toiset liikkujat.	Aja varovasti ja jarruta. Käytä merkittyjä reittejä, vaikka olisikin kiire.

Ratkaisuja ja ideoita

	PAIMELA	HERRALA	NOSTAVA
HUONO NÄKYVYYS	Muista heijastimet. Pyöräillessä muista valot sekä edessä että takana.	Katuvalot tai otsalamput. Heijastimet ja valot kuntoon!	Oksien ja pensaiden katkominen ja lyhentäminen näkyvyyden parantamiseksi.
TEIDEN KUNTO		Hiekkatiellä isoa soraa, jossa hankala pyöräillä.	Teiden kunnossapidosta huolehtiminen.
MÄET JA NIIDEN PÄÄLLYSTEET			Mäen taluttaminen. Nopeuden säätely jarruttamalla, jos vauhti liian kova alamäessä.
VAARALLINEN TIENYLITYS TAI MUU VAARALLINEN KOHTA	Katso molempiin suuntiin. Ylitä tie ripeästi.	Kävely- tai pyöräilytietä. Varovaisella ja tarkkaavaisella mielellä liikenteessä!	Lisätään suojateitä vaarallisiin paikkoihin koulutiellä. Liikennemerkeillä kouluteiden turvallisuuden parantaminen. Suojatielle stop-merkki. Mahdollisuuksien mukaan oppilas kiertää vaaralliset paikat. Kulkee vanhemman tai vanhemman sisaruksen kanssa.
KULJETUSOPPILAAT			Taksikuskeille liikennesääntöjen noudattaminen, lasten huomioon ottaminen > he eivät ole nopeita tai saa turvavöitä kiinni kiireessä. Taksit ajavat rauhallisemmin, hitaammin.
LIIKENNESÄÄNNÖT	Kulje reunassa kaverin kanssa peräkkäin tien vasemmassa reunassa. Pyöräile tien oikeassa reunassa. Muista kypärä.	Kulje tien reunassa! Kunnioita muita tiellä liikkuja!	Autoilijat noudattavat liikennesääntöjä ja nopeusrajoituksia. Pysähtyy ja katsoo molempiin suuntiin tietä ylittäessä. Hidastaa vauhtia pyöräillessä ja kävelee ihan tien reunassa, jos ei ole jalkakäytävää. On tarkkaavainen liikenteessä. Ei ole puhelimella samalla kun pyöräilee tai kävelee.
MUU VAARANPAIKKA		Kaivoihin paremmat kannet tai parempi kiinnitys.	

Vastauksia edellä esitettyihin huoliin ja toiveisiin

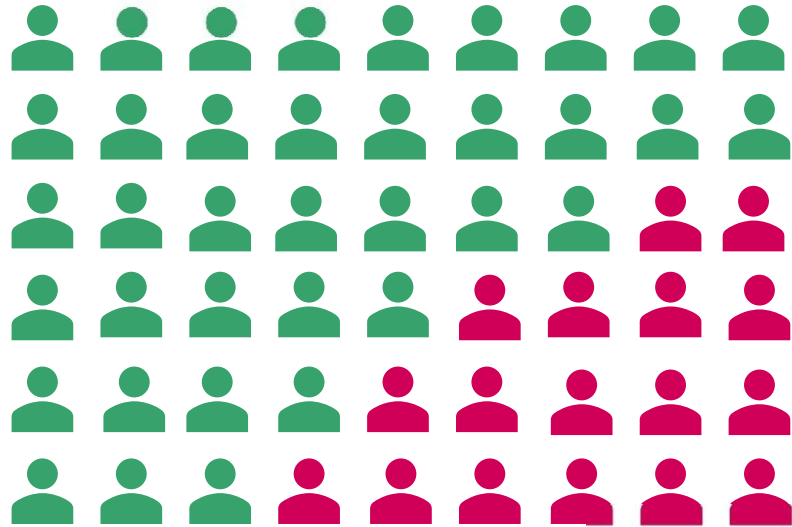
	Vastaus	Vastuutaho
HUONO NÄKYVYYS	Liittymien näkymät: Liittymien näkymistä vastaa kyseisen liittymän omistaja. Liittymien omistajia voivat olla ELY (valtion tiet), kunta (katujen liittymät mm. valtion teihin), Yksityistie sekä tontin omistajat (pihaliittymät). Kunta raivaa näkemäalueilla olevaa puustoa katualueiden osalta havaittujen tarpeiden mukaan. Näkemäalueiden raivauksessa huomioidaan alueen nopeusrajoitukset ja mitoitusnäkemät. Hämeenkoski: Keskustie ja Toijalantie ovat valtion maanteitä. Asia viedään tiedoksi ko. teistä vastaavalle Uudenmaan ELY-keskukselle mahdollisia parannustoimia varten. Heinsuo: Kunta raivaa näkemäalueilla olevaa puustoa katualueiden osalta havaittujen tarpeiden mukaan. Kalliola: Suvikuja on yksityistie, jolle tarvittavista toimenpiteistä vastaa yksityistien tiekunta. Salpakangas: Tonttiliittymästä ja sen näkemästä vastaa tontin omistaja Paimela ja Herrala: Valtion maanteille on valaistusta pystytty toteuttamaan vain tietyille tieosuuksille (liikennemäärien vähäisyydestä johtuen valaistukset on toteutettu kunnan toimesta) Nostava: Kauppilaanrinteellä, kuten muillakin tonttikaduilla, ei lähtökohtaisesti ole erillisiä kevyen liikenteen väyliä. Liikenne koostuu pääasiassa asukkaiden omasta liikenteestä ja liikenteessä toivotaan muiden huomioonottamista. Tikkakalliontie, Kivipirtintie ja Hipoharjuntie ovat yksityisteitä.	Kuntatekniikka ja muut vastuutahot
TEIDEN KUNTO	Valtatiet ja muut valtion maantiet ovat Uudenmaan ELY-keskuksen hoidossa (teiden kunnosta tiedotetaan ELY-keskusta saatujen havaintojen mukaan). Kunnan katujen osalta kunnossapitourakoitsija paikkaa kuoppia ja tasaa sorapintaisia teitä tarpeen ja havaintojen mukaan. Teiden kunnosta vastaa tienpitäjä. Tienpitäjiä ovat ELY-keskus (maantiet), Kunta (kadut) sekä yksityistien tienhoitokunta (esim. Pyhäniementie).	Kuntatekniikka ja muut vastuutahot
MÄET JA NIIDEN PÄÄLLYSTEET	Kivituhkaisten väylien päällystäminen harkitaan tapauskohtaisesti, sillä etenkin jyrkkien mäkien asfalttipinta on tietyissä olosuhteissa kivituhkaista pintaa liukkaampi ja vaarallisempi.	Kuntatekniikka ja muut vastuutahot

Vastauksia edellä esitettyihin huoliin ja toiveisiin

	Vastaus	Vastuutaho
HUONO NÄKYVYYS		
TEIDEN KUNTO		
MÄET JA NIIDEN PÄÄLLYSTEET		
VAARALLINEN TIENYLITYS TAI MUU VAARALLINEN KOHTA	Koulureittien turvallisuus määritellään Koululiitu-ohjelman avulla.	
LIKENNETTÄ VÄLITUNTIALUEELLA	Hämeenkosken koulu: kielletään ajo liikennemerkeillä. Liite1 Pyhäniemen koulu: harkitaan aidan tekemistä koulun pihan ja liikennealueen välille, sekä linja-autoliikenteen jättöliikenteen siirtämistä Pyhäniementien levennysalueelle. Liite 1 Salpakankaan koulu: harkitaan kulkemista rajaavaa aitaa, ja uutta kevyen liikenteen väylää. Liite 1	Tilapalvelu
KULJETUSOPPILAAT	Lapsiparlamentissa kerätty palaute koulukuljetuksesta toimitetaan kuljetuksen järjestäjälle jatkotoimenpiteisiin. Hollolan kunnalla on sivistys- ja hyvinvointivaliokunnassa vahvistetut koulukuljetusten periaatteet, joissa kuvataan oppilaan, huoltajan ja liikennöitsijän vastuut. Näitä käydään säännöllisesti läpi eri toimijoiden kanssa.	Sivhyvan hallintopalvelut
LIKENNESÄÄNNÖT	Esi- ja perusopetuksen oppilaille tarjotaan osana opetussuunnitelmaa liikennekasvatusta. Liikennekasvatusta toteutetaan myös varhaiskasvatuksessa.	
MUUT	Herralan koulu: kaivojen kannet liimataan liimakitillä kiinni	Tilapalvelu

Parlamenttigallup:

KYLLÄ

 EI

Koetko, että koulumatkasi on turvallinen?

Parlamenttigallup:

KYLLÄ

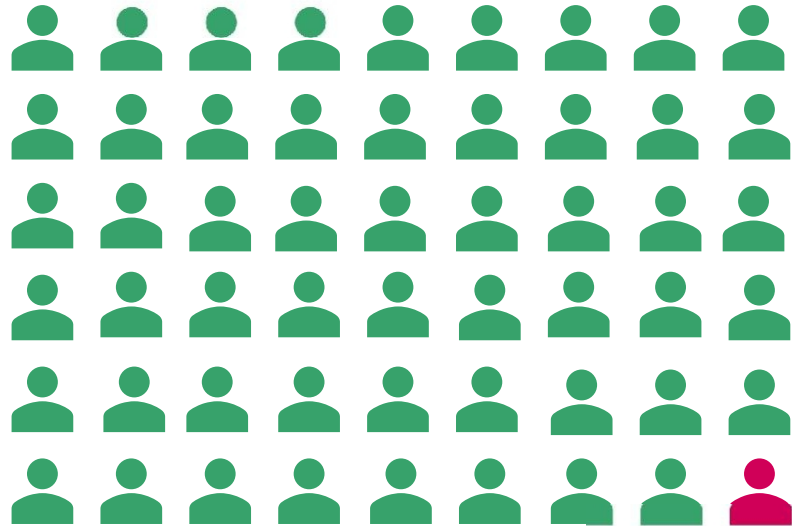

 EI

Oletko nähnyt vaaratilanteita?

Parlamenttigallup:

KYLLÄ

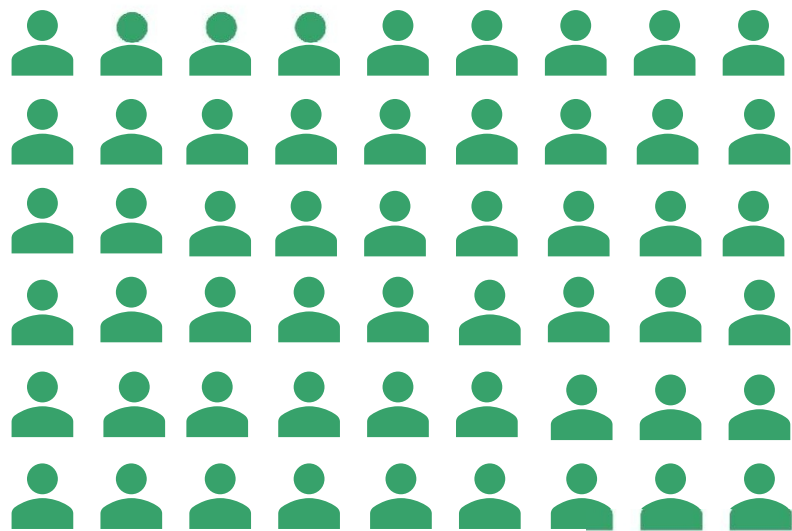
 EI

Käytätkö heijastinta?

Jokainen osallistuja sai kiitoksena osallistumisestaan heijastimet niin pelastuslaitoksen kuin kunnan puolesta.

Parlamenttigallup:

KYLLÄ

 EI

**Käytätkö
kypärää
pyöräillessäsi /
skuuttaillessasi?**

Parlamenttigallup:

KYLLÄ

 EI

Oliko tästä
tilaisuudesta
mielestäsi
hyötyä?

Kiitos.

**Lisätietoja:
Osallisuuskoordinaattori**

Hollola